

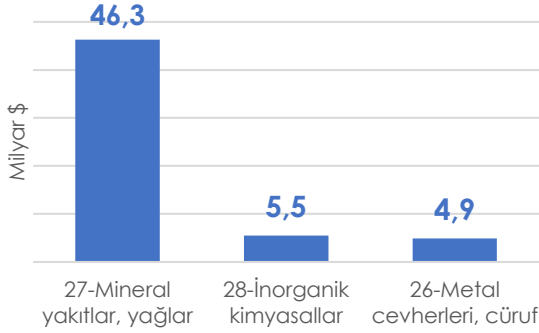
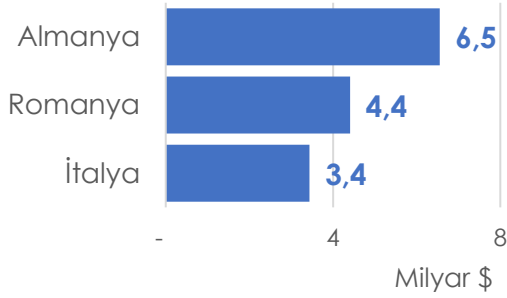
Kazakistan Ülke Bilgi Notu

KAZAKİSTAN ÜLKE BİLGİ NOTU

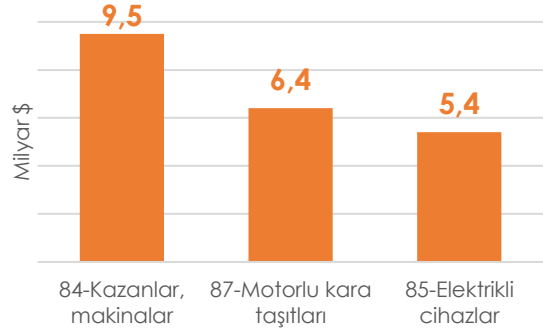
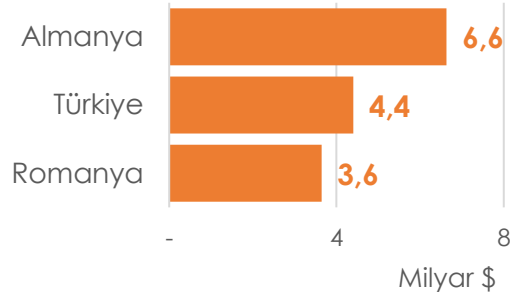

GSYH	292,6 milyar \$
GSYH BÜYÜME HIZI	%3,5
KİŞİ BAŞINA GSYH	14.569,9 \$
ENFLASYON	%8,6
İŞSİZLİK	%4,8
TİCARET ANLAŞMAMIZ	-

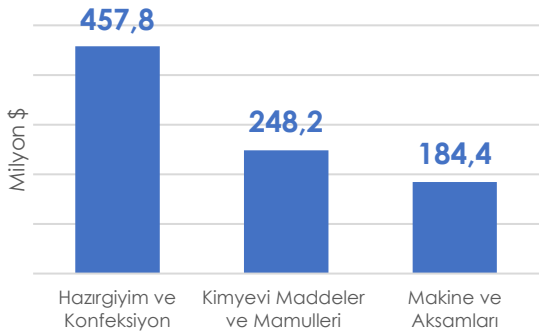
İHRACAT (2023) 81,6 Milyar \$

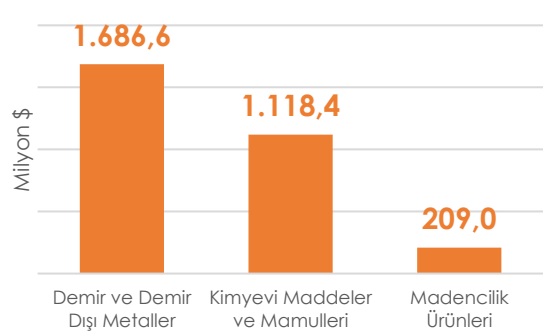
İTHALAT (2023) 59,8 Milyar \$

TÜRKİYE'NİN KAZAKİSTAN'A İHRACATI 3,3 Milyar \$ (2024)

TÜRKİYE'NİN KAZAKİSTAN'DAN İTHALATI 3,4 Milyar \$ (2024)

I-GİRİŞ

Genel Görünüm

Resmi Adı	Kazakistan Cumhuriyeti
Nüfus	20,1 milyon (IMF 2024 Tahmini)
Yüzölçümü	2.724.900 km ²
Dil	Kazakça
Başkent	Astana
Para Birimi	Kazakistan Tengesi (1 TRY = 13,74 KZT)
Yönetim Şekli	Başkanlık Tipi Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Kasım Jomart Tokayev
GSYİH	292,6 milyar \$ (IMF 2024 Tahmini)
Kişi Başına GSYİH	14.569,9 \$ (IMF 2024 Tahmini)
GSYİH Büyüme Hızı	%3,5 (IMF 2024 Tahmini)
Enflasyon Oranı	%8,6 (IMF 2024 Tahmini)
İşsizlik Oranı	%4,8 (IMF 2024 Tahmini)
Toplam İhracat	81,6 milyar \$ (TradeMap 2024)
Toplam İthalat	59,8 milyar \$ (TradeMap 2024)
Türkiye'nin Ülkeye İhracatı	3,3 milyar \$ (TÜİK 2024)
Türkiye'nin Ülkeden İthalatı	3,4 milyar \$ (TÜİK 2024)
Türkiye ile Ticaret Anlaşması	-

Değerlendirme

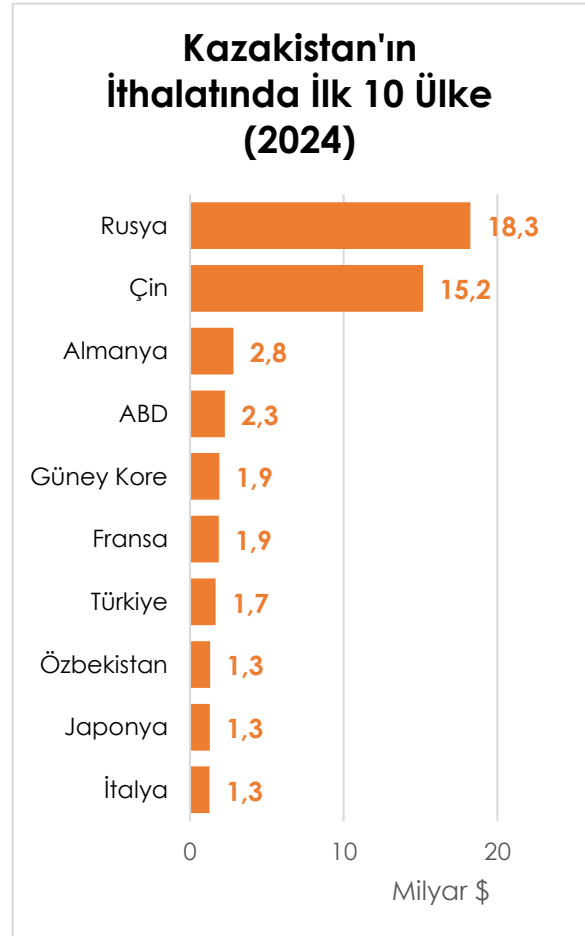
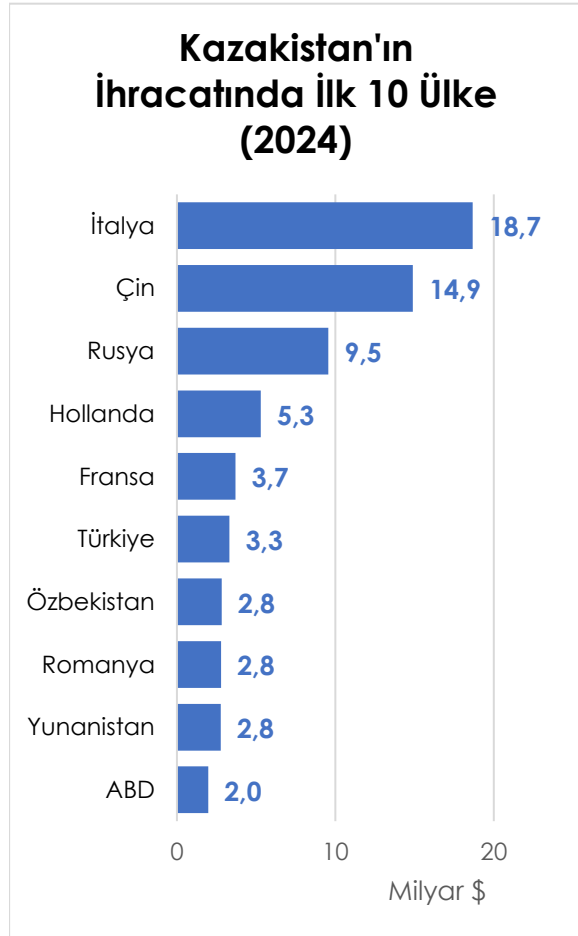
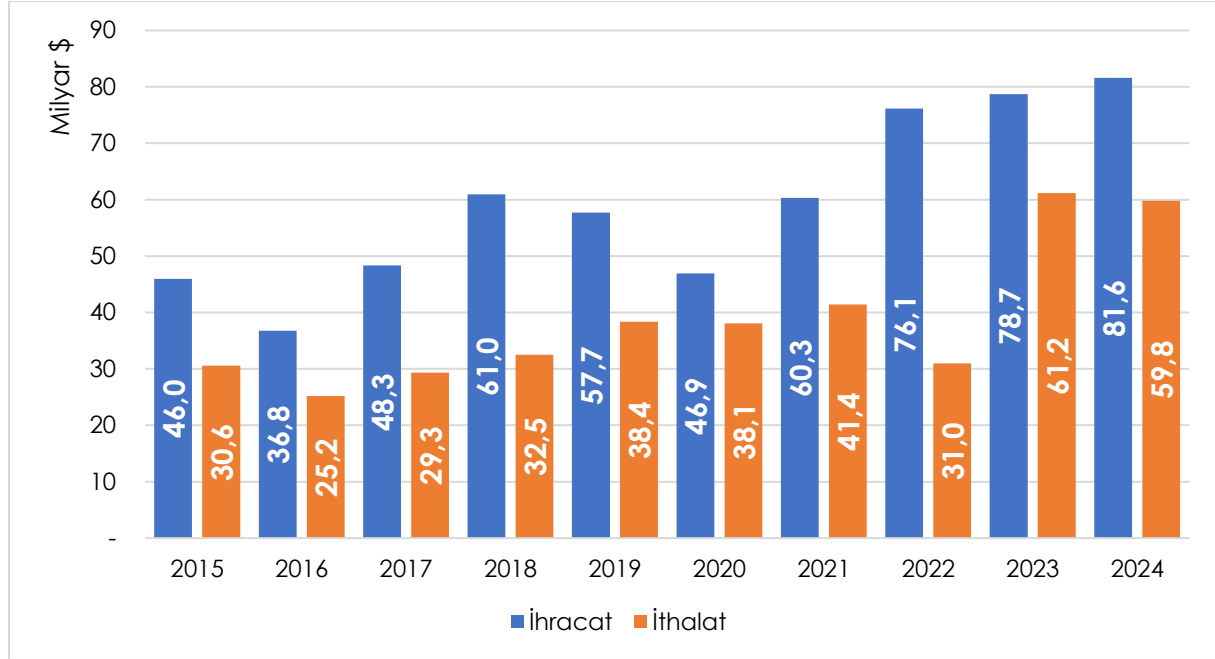
2.724.900 km² yüzölçümüne sahip olan Kazakistan, yüzölçümü açısından dünyanın dokuzuncu, eski Sovyetler Birliği ülkelerinin ikinci en büyük ülkesidir. Türkiye'nin yaklaşık 3,5 katı büyüklüğündeki ülke, Orta Asya'da Çin'in kuzeybatısında, Ural Nehri'nin batısında yer almaktadır. Ülkenin sınır komşuları Çin (1.533 km), Kırgızistan (1.051 km), Rusya (6.846 km), Türkmenistan (379 km) ve Özbekistan (2.203 km)'dir. Kazakistan'ın Aral Gölü'ne 1 070 km'lik ve Hazar Denizi'ne 1 894 km'lik sınırı da bulunmaktadır.

Kazakistan Cumhuriyeti, 16 Aralık 1991 tarihinde Sovyetler Birliği'nden bağımsızlığını kazanmasından bu yana 2019 yılı mart ayına kadar Nur Sultan Nazarbayev başkanlığında yönetilmiştir. Yönetimsel alanlarda Cumhurbaşkanı tarafından yapılan düzenlemeler, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Bakanlık yenilemeleri ile gerçekleştirilmektedir. Kazakistan, petrol ve doğal gaz rezervleri yönünden zengindir. Ülkenin petrol rezervleri doğal gaz rezervlerine göre daha fazladır. Kazakistan eski Sovyet Cumhuriyetleri içinde Rusya'dan sonra ikinci büyük petrol üreticisidir. Ülke ekonomisi büyük ölçüde petrol ihracatı gelirlerine dayalıdır.

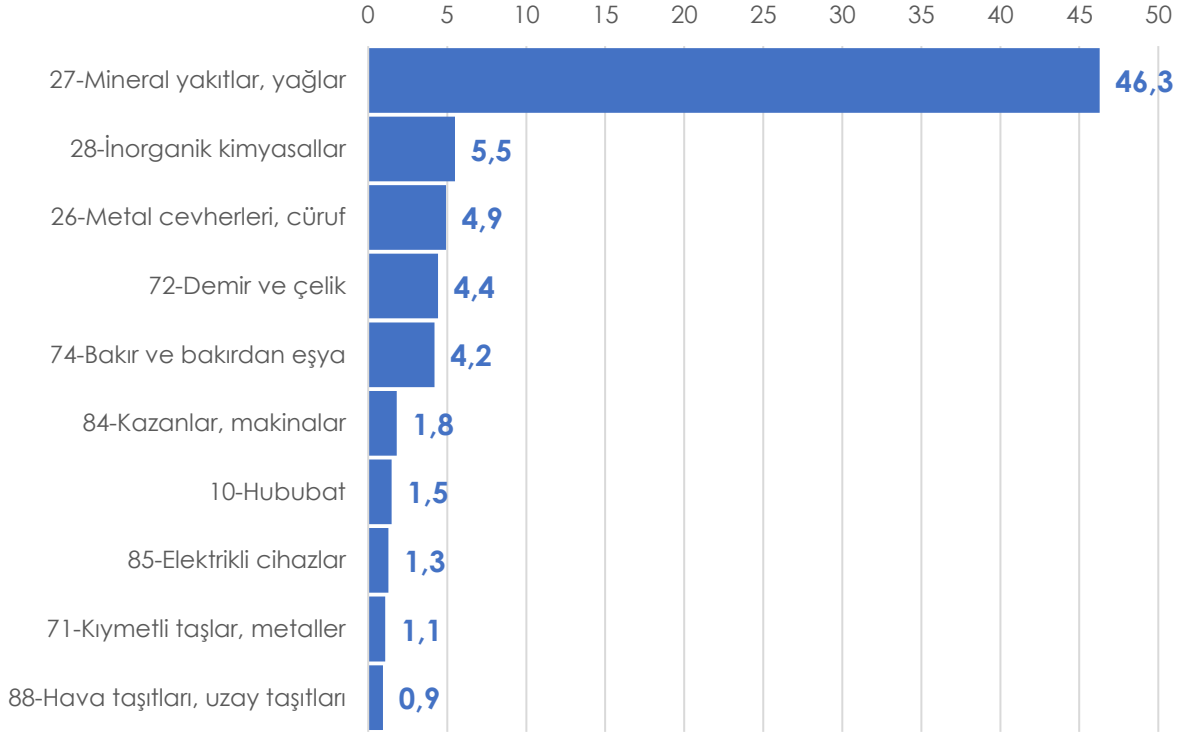
Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

II-KAZAKİSTAN'IN DIŞ TİCARETİ

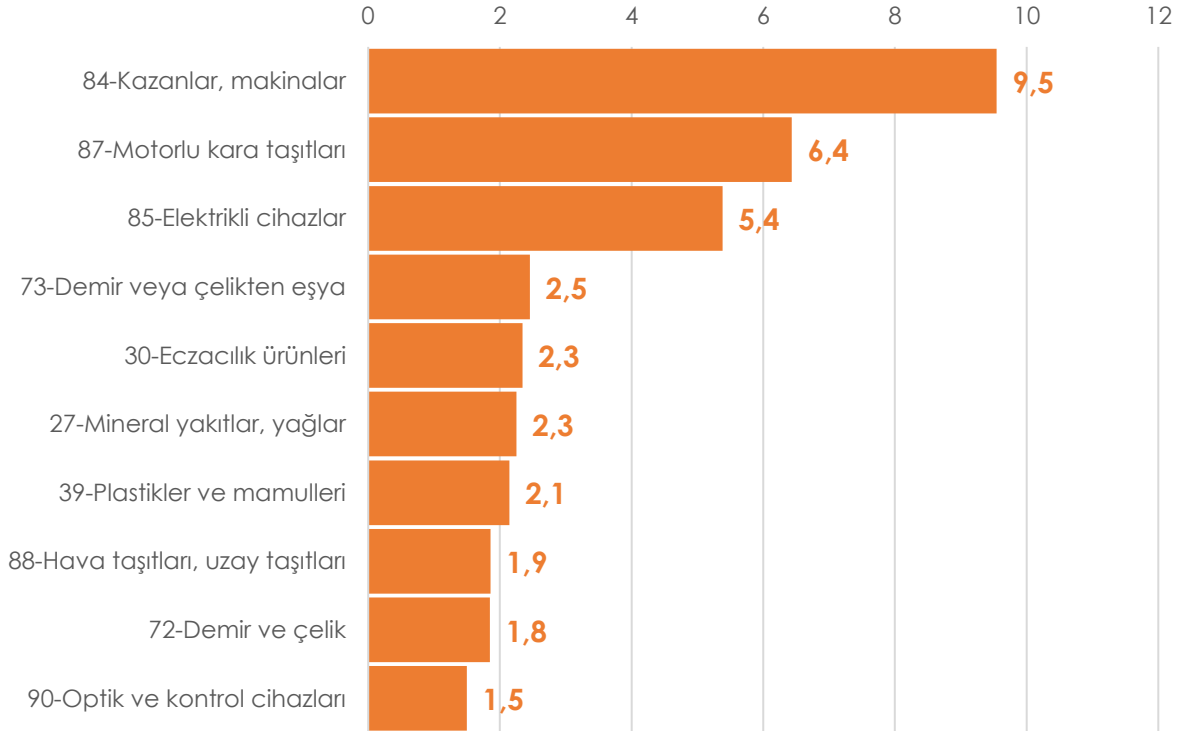
(TradeMap, 2015-2024)

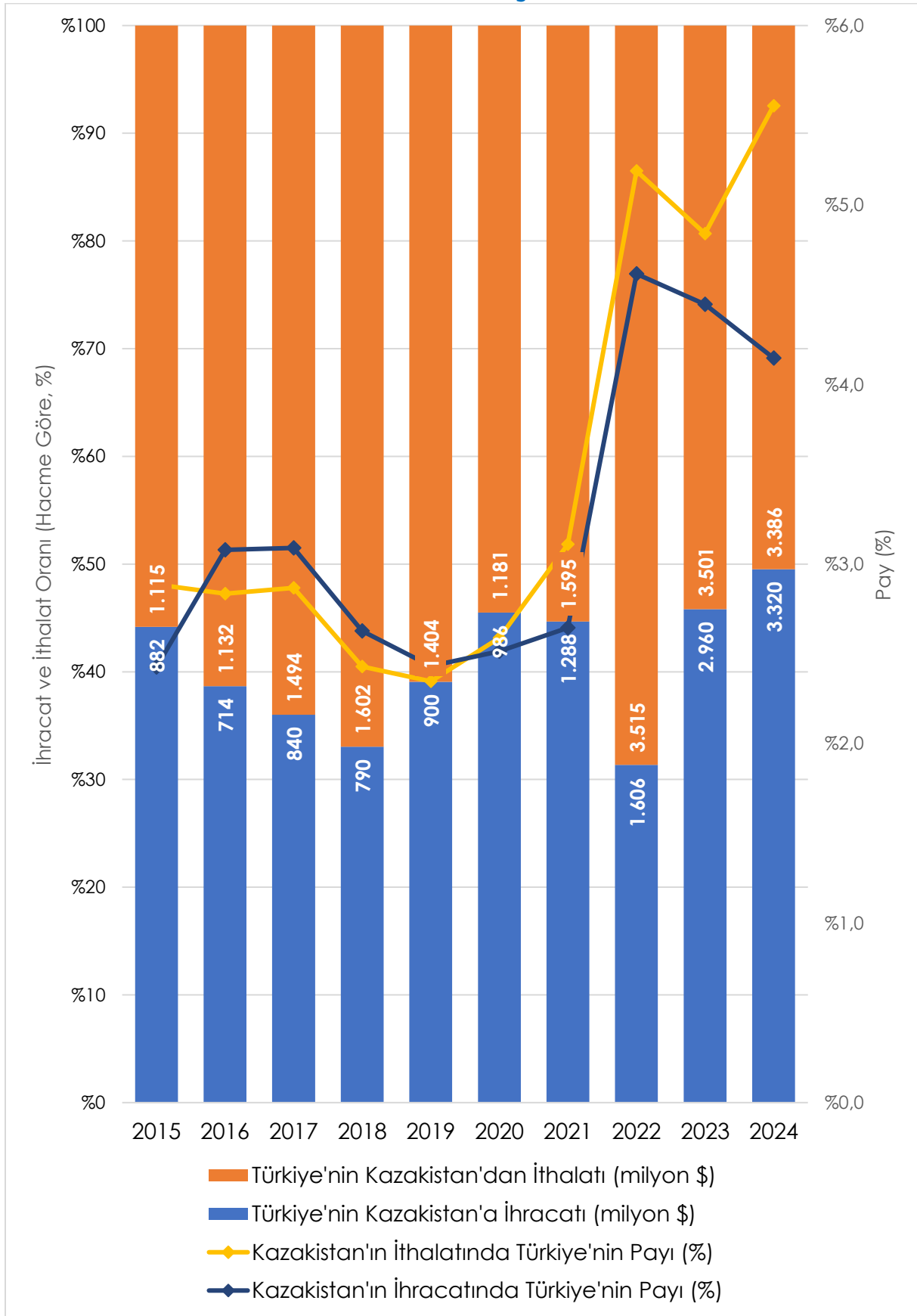
Kazakistan'ın İhracatında İlk 10 Ürün (2024, milyar \$)

Kazakistan'ın İthalatında İlk 10 Ürün (2024, milyar \$)

III-KAZAKİSTAN-TÜRKİYE DİŞ TİCARETİ

Kazakistan'a İhracatımızda Sektörler

(TİM, TÜİK, Ocak-Aralık Dönemi)

SEKTÖR	2023 (x1000\$)	2024 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	2.960.337	3.320.162	%10,8
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	368.074,91	457.771,10	%24,4
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	229.543,41	248.187,91	%8,1
Makine ve Aksamları	183.510,34	184.365,86	%0,5
Elektrik ve Elektronik	128.138,84	118.334,95	-%7,7
Otomotiv Endüstrisi	190.221,91	116.738,03	-%38,6
İklimlendirme Sanayii	82.542,39	84.350,40	%2,2
Tekstil ve Hammaddeleri	87.975,93	74.525,72	-%15,3
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	67.143,90	72.959,00	%8,7
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	62.363,42	67.453,75	%8,2
Demir ve Demir Dışı Metaller	50.347,03	57.079,74	%13,4
Deri ve Deri Mamulleri	42.250,84	47.904,58	%13,4
Halı	47.724,41	43.660,20	-%8,5
Çelik	35.803,91	30.674,32	-%14,3
Kuru Meyve ve Mamulleri	11.241,40	26.156,07	%132,7
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	9.303,32	22.310,85	%139,8
Savunma ve Havacılık Sanayii	113.012,55	16.740,36	-%85,2
Mücevher	7.637,88	14.248,86	%86,6
Madencilik Ürünleri	9.672,80	12.080,85	%24,9
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	12.912,19	10.907,54	-%15,5
Yaş Meyve ve Sebze	9.000,90	6.690,58	-%25,7
Meyve Sebze Mamulleri	3.198,31	3.366,01	%5,2
Zeytin ve Zeytinyağı	1.523,89	2.356,47	%54,6
Tütün	705,72	1.150,29	%63,0
Süs Bitkileri ve Mamulleri	2.353,30	1.074,59	-%54,3
Fındık ve Mamulleri	159,31	372,35	%133,7
Gemi, Yat ve Hizmetleri	297,22	20,46	-%93,1

Kazakistan'dan İthalatımızda Sektörler (TİM, TÜİK, Ocak-Aralık Dönemi)

SEKTÖR	2023 (x1000\$)	2024 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	3.501.132	3.385.573	-%3,4
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.938.094	1.686.614	-%13,0
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.192.538	1.118.395	-%6,2
Madencilik Ürünleri	73.710	209.013	%183,6
Çelik	14.739	140.765	%855,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	161.801	127.930	-%20,9
Tekstil ve Hammaddeleri	43.545	62.877	%44,4
Mücevher	62.074	19.397	-%68,8
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	49	11.013	%22502,2
Elektrik ve Elektronik	727	2.592	%256,3
Deri ve Deri Mamulleri	457	2.460	%438,5
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	3.563	1.788	-%49,8
Makine ve Aksamları	932	841	-%9,7
Kuru Meyve ve Mamulleri	846	533	-%37,0
Otomotiv Endüstrisi	120	490	%307,7
İklimlendirme Sanayii	97	296	%204,4
Savunma ve Havacılık Sanayii	422	261	-%38,1
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	6.742	196	-%97,1
Halı	25	34	%34,6
Tütün	29	29	-
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	6	22	%282,5
Fındık ve Mamulleri	573	18	-%96,9
Yaş Meyve ve Sebze	18	8	-%56,7
Gemi, Yat ve Hizmetleri	0	1	-
fMeyve Sebze Mamulleri	25	0	-%98,0
Zeytin ve Zeytinyağı	0	0	%1991,3
Süs Bitkileri ve Mamulleri	0	0	-

IV-KAZAKİSTAN'A İHRACATTA POTANSİYEL

Ürün Grupları Bazında Potansiyeli Yüksek Ürünler

(Ticaret Bakanlığı, Kolay İhracat Platformu)

1	İlaç ve Kimya
293499	Diğer nükleik asitler ve bunların tuzları, diğer heteroksiklik bileşikler
293339	Yapısında başka bir halkaya yapışmamış piridin halkası olan sadece azotlu heterosiklik diğer bileşikler
370120	Anında developpe olarak fotoğraf veren levha filmler
293959	Teofilin ve aminofilinin (teofilin -etilendiamin) diğerleri ve bunların türevleri, tuzları
290819	Fenollerin veya fenol-alkollerin sadece halojenli ikameleri ve bunların tuzlarını içeren diğer türevleri

2	Tarım ve Hayvancılık
040711	Tavuk yumurtaları (Gallus domesticus türü); kuluçkalık
030313	Atlantik somonları (Salmo salar) ve Tuna somonları (Hucho hucho); dondurulmuş
030193	Sazan balıkları (Cyprinus spp., Carassius spp., Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp., vb.); canlı
030221	Tütün balıkları (Reinhardtius hippoglossoides, Hippoglossus hippoglossus, Hippoglossus stenolepis); taze veya soğutulmuş
071120	Zeytin (geçici olarak konserve edilmiş fakat bu halleriyle yenilmeye elverişli olmayan)

3	Demir-Çelik ve Metal
731811	Demir veya çelikten dış açılmış tirfonlar
790310	Çinkodan ince tozlar
730890	Demir/çelikten diğer inşaat (94.06 pozisyonundaki prefabrik yapılar hariç), diğer inşaat aksamı ve inşaatla kullanılan sac, çubuk, profil, boru vb
820820	Ağaç işleyen makina veya mekanik cihazlara mahsus adi metallere bıçaklar ve kesici ağızlar
830140	Adi metallere diğer kilitler

4	Makine
843780	Kuru baklagillerin veya hububatın öğütülmesine veya işlenmesine mahsus makina ve cihazlar (çiftlik tipi makina ve cihazlar hariç)
847410	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri tasnif etmeye, elemeye, ayırmaya veya yıkamaya mahsus makinalar
843830	Şeker imaline mahsus sanayi amaçlı makina ve cihazlar
842959	Kendinden hareketli mekanik diğer küreyiciler, diğer ekskavatörler ve diğer küreyici yükleyiciler
847490	84.74 Pozisyonundaki makinalar için aksam ve parçalar

5	Elektrik-Elektronik
900659	Diğer fotoğraf makineleri
910511	Çalar saatler; elektrikle çalışanlar
854449	Bağlantı parçaları takılmamış diğer elektrik iletkenleri; izole edilmiş, gerilimi ≤ 1000 V
902212	Bilgisayarlı tomografi cihazları
851210	Bisikletler için aydınlatma veya gözle görülebilen işaret cihazları

6	Hazır Giyim
610329	Erkek/erkek çocuk için takımlar; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
611692	Eldivenler, tek parmaklı eldivenler ve parmaksız eldivenler; pamuktan (örme veya kroşe)
610722	Erkek/ erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; sentetik veya suni liflerden (örme veya kroşe)
611693	Eldivenler, tek parmaklı eldivenler ve parmaksız eldivenler; sentetik liflerden (örme veya kroşe)
620721	Erkek/erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)

7	Tekstil
540411	Elastomerlerden monofilamentler; desiteks ≥ 67 , enine kesiti ≤ 1 mm
590110	Zamk veya nişastalı maddelerle sıvanmış mensucat (kitap kapağı, vb. yerlerde kullanılan)
530129	Keten; taranmış veya başka şekilde işlem görmüş, iplik haline getirilmemiş
551442	Dokunmuş mensucat; devamsız poliester lifler ağırlıklı fakat $< \%85$, 3'lü veya 4'lü dimi, pamukla karışık, $m^2 > 170$ gr, baskılı
520851	Bez ayağı; baskılı, pamuk $\geq \%85$, $m^2 \leq 100$ gr

8	Plastik ve Kauçuk
390422	Plastifiye edilmiş PVC (ilk şekillerde)
401036	Transmisyon kolonu; sonsuz senkronize, vulkanize kauçuktan, $150\text{cm} < \text{çevre} \leq 198\text{cm}$
961310	Tekrar doldurulamayan gazlı cep çıkmakları
401410	Prezervatifler; sertleştirilmemiş vulkanize kauçuktan
401150	Bisikletlerde kullanılanlar kauçuktan yeni dış lastikler

9	Ağaç ve Orman Ürünleri
961900	Hijyenik havlular, tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya
440140	Testere talaşı ve odun döküntü ve artıkları (aglomere edilmemiş)
450200	Tabii mantar; dış kabuğu alınmış, kare veya dikdörtgen şeklinde blok, levha, yaprak veya şerit şeklinde
440831	Meranti (Koyu Kırmızı, Açık Kırmızı ve Bakau) (tropikal) ağaçlarından kereste; kalınlık ≤ 6mm
440111	Yakmaya mahsus iğne yapraklı ağaçlar; kütük, odun, çalı-çırpı demetleri halinde veya benzeri şekillerde

10	İşlenmiş Tarım Ürünleri
160417	Yılan balıkları; hazırlanmış veya konserve edilmiş (bütün veya parça halinde)
240311	Nargile tütünleri; aromalandırılmış olsun, olmasın
200390	Mantar (Agaricus cinsi HARİÇ) ve domalan; sirke/asetik asitten başka usulde hazırlanmış veya konserve edilmiş
150120	Katı domuz yağları (lard ve 15.03 pozisyonlarındakiler hariç)
230641	Düşük erusik asit muhtevalı rep veya kolza tohumu yağlarının ekstraksiyonundan (özütleme) arta kalan küspe ve diğer katı artıklar

11	Otomotiv
860630	Kendinden hareketli olmayan, yük taşımaya mahsus, kendinden boşaltma tertibatlı vagonlar
860691	Kendinden hareketli olmayan yük taşımaya mahsus örtülü veya kapalı vagonlar
870230	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi
870220	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel veya yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi
870830	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu kara taşıtları için frenler, servo-frenler ve bunların aksam ve parçaları

12	Toprak, Cam ve Seramik
681140	Amyant içeren amyant-çimentodan, amyant içeren selülozlu çimentodan ve amyant içeren benzerlerinden eşya
690600	Seramikten borular, oluklar ve boru bağlantı parçaları
681182	Amyant-çimentodan, selülozlu çimentodan ve benzerlerinden diğer levha, pano, karo vb.eşya; amyant içermeyen
681011	Çimentodan, betondan veya suni taştan inşaat için bloklar ve levhalar
410792	Siğir (buffalo dahil) ve atların ileri derecede hazırlanmış yarma diğer derileri

13	Madencilik ve Doğal Taşlar
252610	Tabii steatit (sabun taşı) ve talk; ezilmemiş, toz haline getirilmemiş
261590	Niobyum, tantalum veya vanadyum cevherleri ve bunların zenginleştirilmiş cevherleri
251741	Mermerin granül, parçacık ve tozları
252410	Krisidolit
261610	Gümüş cevherleri ve zenginleştirilmiş gümüş cevherleri

14	Deri, Ayakkabı, Saraciye
650200	Şapka taslakları; her nevi maddeden şeritleri birleştirilerek yapılan/örülen, kalıplanmamış veya kenarları yapılmamış, astarlanmamış, donatılmamış
640291	Diğer ayakkabılar; bileği örten, dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden
640220	Ayakkabı; kayışların/şeritlerin tabandaki deliklerden geçirilerek ayakkabı yüzü tabana tutturulmuş, dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden
650699	Diğer maddelerden olan diğer başlıklar
640299	Diğer ayakkabılar; dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden

15	İklimlendirme
842121	Suyun filtre edilmesine veya artırılmasına mahsus makina ve cihazlar
848180	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için diğer musluklar, diğer valfler, vb. diğer cihazlar
903210	Termostatlar
840310	Merkezi ısıtma kazanları (84.02 pozisyonundakiler hariç)
841381	Sıvılar için diğer pompalar

16	Mobilya
660191	İçiçe girebilen milleri olan diğer şemsiyeler
940140	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar; kamp veya bahçede kullanılanlar HARIÇ
940350	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar
940360	Ahşaptan diğer mobilyalar
940161	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar

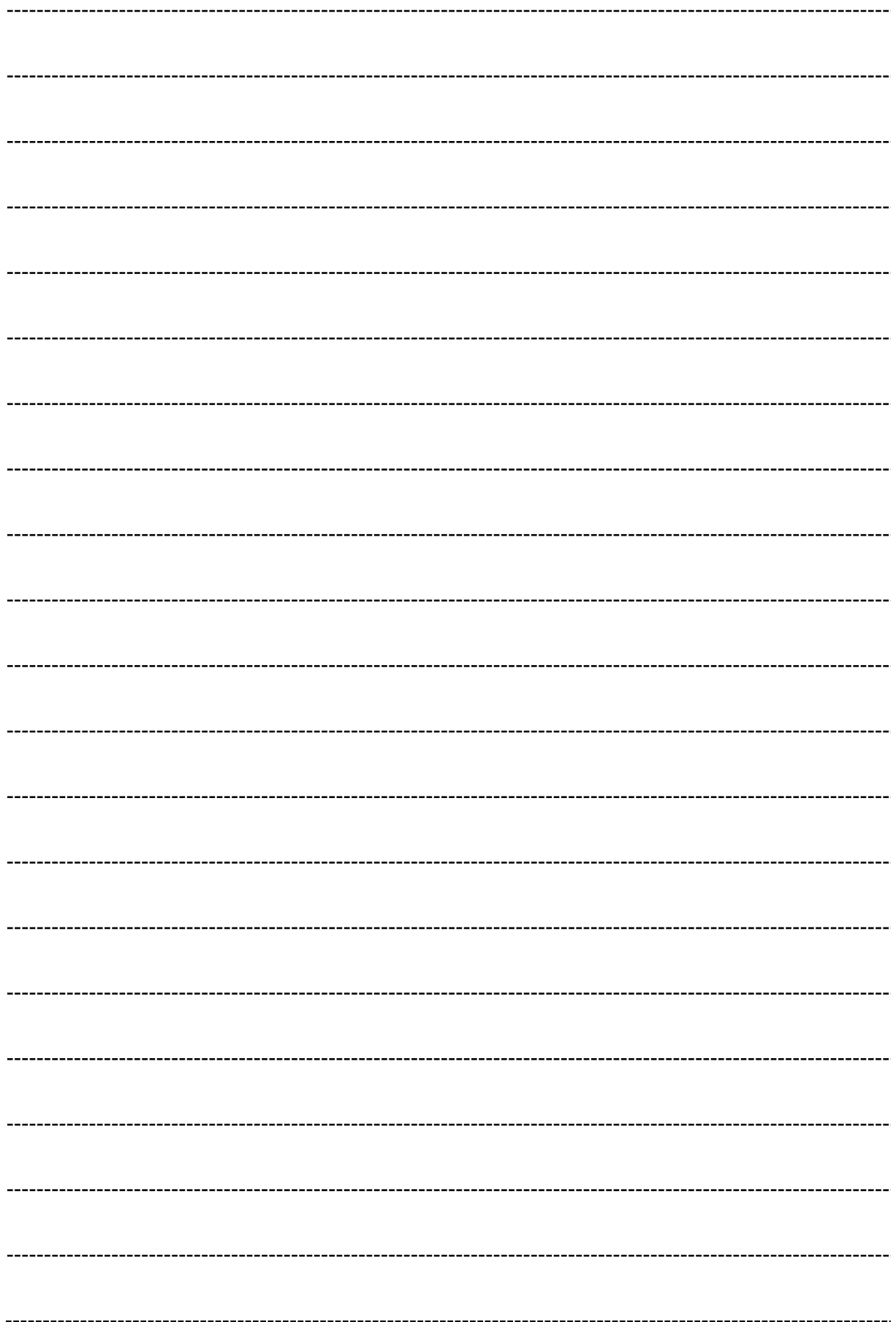
17	Halı
570242	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufte/floke edilmemiş
570220	Dokunmuş yer kaplamaları; Hindistan cevizi (koko) liflerinden, tufte veya floke edilmemiş
570291	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; yün veya ince hayvan kıllarından, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olan, tufte veya floke edilmemiş
570250	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olmayan, tufte veya floke edilmemiş
570249	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; dokumaya elverişli diğer maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufte veya floke edilmemiş

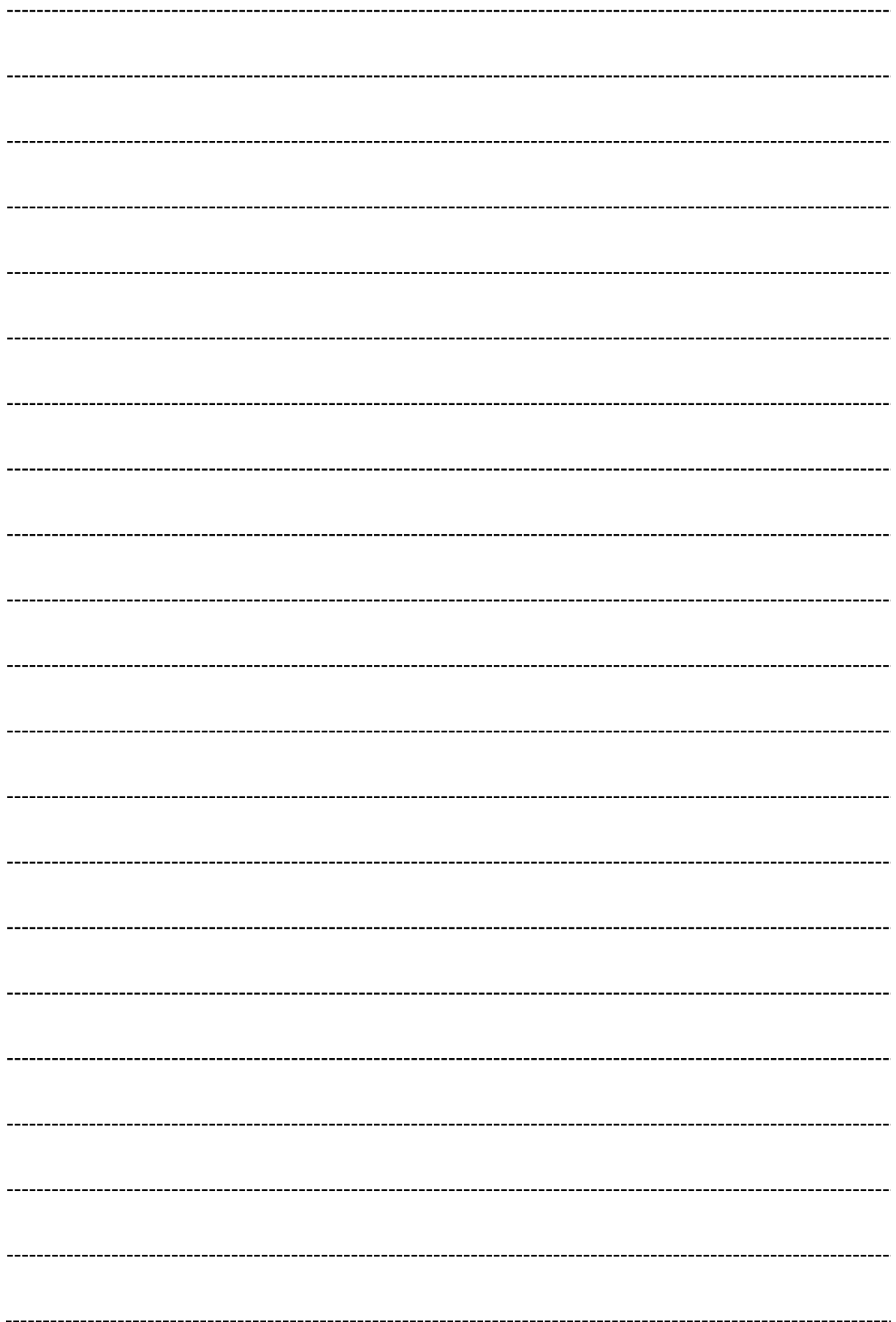
18	Mücevherat ve Kıymetli Taşlar
710900	Altın kaplamalı gümüşler veya adi metaller (işlenmemiş veya yarı işlenmiş)
710420	Sentetik/terkip yoluyla elde edilen kıymetli veya yarı kıymetli diğer taşlar; işlenmemiş veya basit bir şekilde kesilmiş veya kabaca yontulmuş
710410	Piezo - elektrik kuvarsları
711790	Taklit diğer mücevherci eşyası
711719	Adi metalden taklit diğer mücevherci eşyası; kıymetli metallerle kaplanmış olsun olmasın

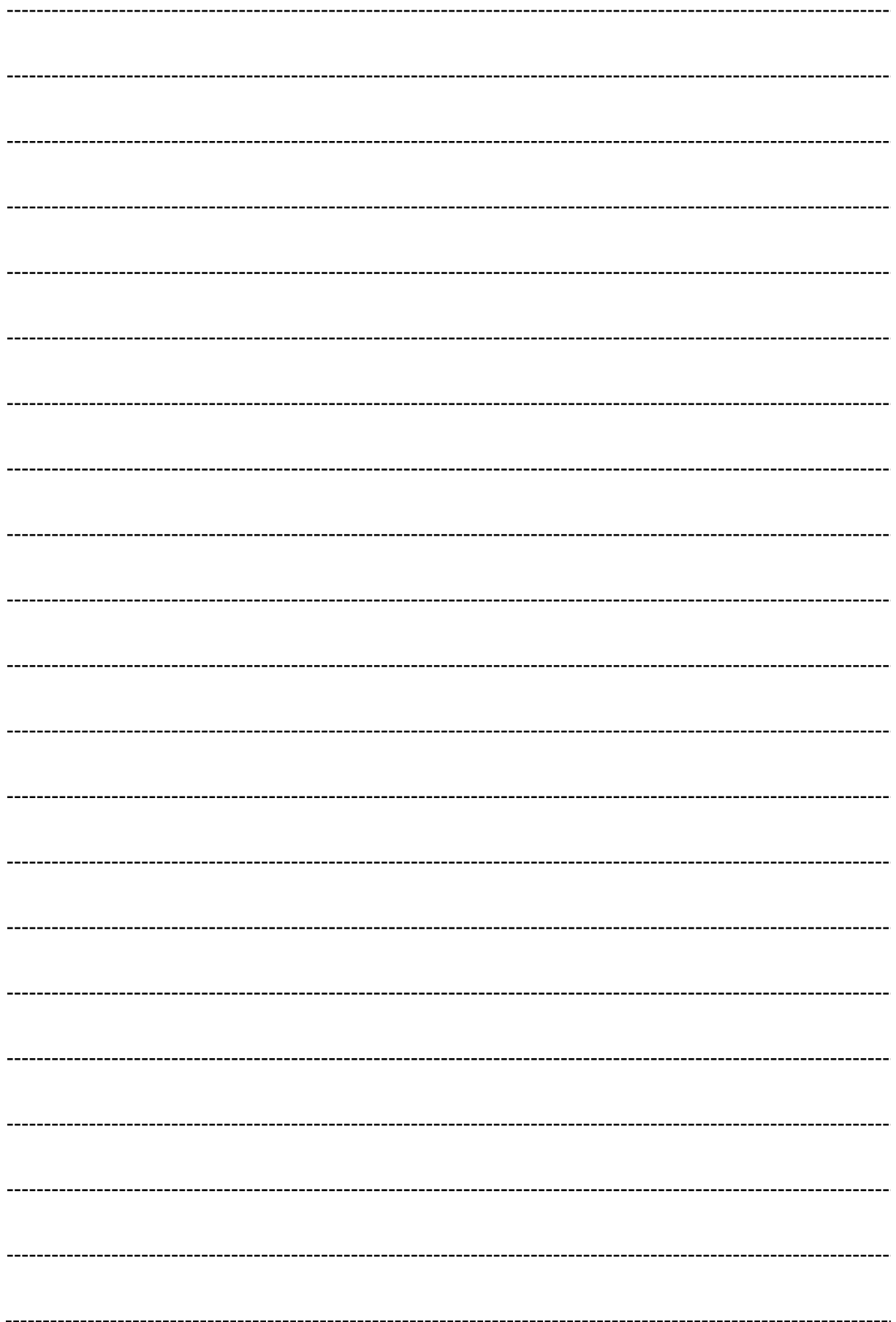
Notlar

1. Bilgi notuna konu ülkenin dış ticaret verileri ile Türkiye'nin ilgili ülke ile karşılıklı ticaret verileri arasındaki uyumsuzluklar veri açıklama politikalarındaki farklılıklardan ve ülkelerin kamuoyu ile paylaşmadığı gizli verilerden kaynaklanmaktadır.
2. Ülkeye dair dış ticaret verilerinin kamuya açık paylaşılmadığı durumlarda partner ülkelerin dış ticaret verileri üzerinden hesaplamalar yapılmıştır. Bu nedenle ülke dış ticaretine ilişkin, veriler ülkenin resmi verileri ile farklılık gösterebilmektedir.
3. İhracat tutarı FOB bedeli üzerinden, ithalat tutarı ise CIF bedeli üzerinden hesaplanmaktadır.
4. Bu bilgi notu güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Türkiye İhracatçılar Meclisi bu notta yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Bu not ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İhracatçılar Meclisi hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

[illegible]

TİM **TÜRKİYE**
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

TİM Ekonomik Araştırmalar
www.tim.org.tr